

Připomínky

k 2.doplňku dokumentace s vypořádáním připomínek vznesených k Dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí „Dobývací prostor Horní Olešnice 2“. (zveřejněno 2.8.2010)

S politováním musíme konstatovat, že ani 2.doplňk dokumentace EIA, která byla vrácena k přepracování, nezohledňuje připomínky jak dotčených orgánů státní správy tak i občanského sdružení Pod Rovněmi a obce Horní Olešnice.

Tím obsah dokumentace nadále zůstává prakticky nezměněn a naopak nešťastně zvolená forma „doplňků“ dokumentace naprosto znehledňuje celou dokumentaci a její obsah již zcela ztrácí kontinuitu.

Za zásadní nadále považujeme to, že nebylo předloženo žádné variantní řešení, které by zohledňovalo eliminaci vlivů na přírodu, krajinu a obyvatelstvo.

Otázkou nadále zůstává přínos těžby ve srovnání s nevratným poškozením chráněných částí přírody i zdraví a pohody obyvatel.

Nejdříve opět konkrétně k vlastnímu textu doplňku dokumentace (námitky a připomínky jsou uvedeny přímo v textu a zvýrazněny **červeně**):

7. Vlivy na flóru a faunu

Ze zoologického průzkumu popsaného na str. 12 a 13 Biologického posouzení lokality (J.Veselý, 2008) tři druhy bezobratlých patří mezi zvláště chráněné. Jsou to ohrožení střevlíci *Brachinus expodens* § 3 a *Brachinus crepitans* § 3 a z dalších živočichů silně ohrožená ještěrka obecná (*Lacera agilis*) § 2, ještěrka živorodá (*Lacera vivipara*) a užovka obojková § (*Natrix natrix*). **Na nedostatečnost zoologického průzkumu bylo již několikrát poukazováno. Zpracovatel sice detailněji rozpracovává realizaci ochrany uvedených druhů, ale problém nedostatečnosti rozsahu a kvality zoologického průzkumu opakovaně vůbec neřeší. Ani ve vegetační sezóně r. 2010 terénní průzkum nedoplnil a stále vychází z dat r. 2008, kdy řada prokazatelně se vyskytujících chráněných a ohrožených druhů nebyla zaznamenána. Přestože byla dokumentace vrácena k doplnění, zpracovatel nevyužil vegetační sezóny r. 2010 k doplnění terénních prací biologického průzkumu ani nevykonal požadovaný hydrobiologický průzkum Ždírnického a Kalenského potoka (viz též vyjádření ČIŽP).**

Ze čtyř druhů chráněných ptáků dle zákona č. 114/1992 Sb. je třeba připravit podmínky pro realizaci pouze pro ledňáčka říčního.

Podmínky pro realizaci pro druh ledňáček říční

Těžba nebude zasahovat do břehů vodního toku. Břehy vodního toku zůstanou v současném stavu, nebude docházet k jejich úpravám. Před zahájením prací je nutné provést v období hnízdění kontrolu úseku z důvodu zjištění hnízdní nory v aktuálním

období. V případě zjištění hnízdní nory, je nutné instalovat dvě náhradní hnízdní nory (umělé nory) ve vhodné lokalitě mimo záměr. Realizace těžby potom nesmí probíhat v hnízdním období ledňáčka říčního.

Pro další zjištěné zvláště chráněné druhy ptáků není třeba stanovit žádné další podmínky, neboť těžba na ně nebude mít negativní vliv.

Záměr se pravděpodobně dotkne lokality pouze ještěrky živorodé. Ostatní druhy obojživelníků a plazů se vyskytují mimo lokalitu záměru a nebudou dotčeny biotopy jejich výskytu.

V případě zasažení biotopu ještěrky živorodé, je třeba vytvořit obdobnou lokalitu navazující na současnou a před zahájením těžby provést kontrolu lokality, zjištěné jedince ještěrky přesunout na lokalitu náhradní. Při vytvoření kvalitní navazující lokality na lokalitu stávající je možné, že při pomalém postupu těžby bude ještěrka před těžbou ustupovat a nebude odchyt nutné provádět. Toto je nutné ověřit na lokalitě. Platí to pouze pro období vegetační. V mimovegetačním období uvedená opatření nemohou být provedena z důvodu hibernace živočichů.

Plánovaný záměr a případné změny budou krátkodobého charakteru (těžba bude v blízkosti předmětné lokality otevřena maximálně 2 roky). Domníváme se proto, že zachování biotopů upolínů je reálné při dodržení následujících podmínek.

Je třeba neprovádět zásahy (netěžít) do 2. těžebního pole DP (příloha 1) mezi polní cestou a Ždírnickým potokem (porosty olše) a dále neprovádět zásahy do západního okraje 1. těžebního pole DP do vzdálenosti 20 - 30 m od okraje břehových porostů Ždírnického potoka u lokality s upolíný (cca 300-400 m²).

Před zahájením těžby v blízkosti lokality s upolíný (cca 100 m) je třeba provést fytoocenologický průzkum (standardní fytoocenologický snímek) lada s úpolíný a dále provádět monitoring plochy podle předem připraveného a odsouhlaseného plánu (stanovit termín, metodiku apod.) jednou za 1-2 roky. Výsledky je třeba předávat příslušnému orgánu ochrany přírody.

Dále je navržen monitoring úrovně podzemní vody. Doporučujeme pouze úpravu v tom smyslu, že sonda P3 nemůže být umístěna přímo do lokality s upolíný, jak navrhuje hydrogeologický posudek, došlo by k lokální disturbanci. Biotop upolínů je malý, realizace sondy by mohla znamenat narušení nezanedbatelné části (příloha 2).

Nejúčinnějším řešením ochrany lokality upolínů by bylo zajistit dostatečné zavodnění lokality a občas pokosit a odstranit biomasu. Doporučujeme proto prověřit tyto možnosti a případně realizovat jako kompenzační opatření.

Dalším prvkem nivy, kde se dochoval alespoň částečně přírodní charakter území, jsou zbytky lužního lesa podél Ždírnického potoka (lokality 2). Přestože se jedná o biotopy silně degradované a hlavně plošně redukované, mají schopnost plnit ekologické funkce a posilovat diverzitu krajiny. Je potřeba doprovodné porosty zachovat (vyloučit kácení dřevin a ponechat odstup těžby od okraje porostů tak, aby nebyl narušen jejich kořenový systém a stabilita porostů).

Vliv záměru na flóru je s ohledem na aktuální stav nivních luk a olšin poměrně malý. Je si ovšem třeba uvědomit, že v současné době existuje teoretická možnost, že v případě vhodně prováděného managementu předmětných luk (kosení bez nadměrného přísunu živin), se může stav dotčených luk zlepšit v horizontu desítek let. V okolí se vyskytují i vzácnější druhy jako *Trollius altissimus* (upolín nejvyšší), *Dactylorhiza majalis* (prstnatec májový), *Leucojum vernum* (bledule jarní), které se

mohou následně šířit na původní stanoviště. Naopak v případě těžby dojde k úplné destrukci půdního horizontu. Obnova přírodě blízkých vlhkých luk je v tomto případě prakticky vyloučena.

Vlivy na flóru

Přímo v dotčené lokalitě se nevyskytují reliktní, vzácná nebo významně zachovaná společenstva s významnými populacemi ohrožených druhů, plocha vyznačeného DP je floristicky degradovaná stávajícím zemědělským využíváním a s ním související eutrofizací prostředí. Zachovalejší vegetace se nachází na lokalitě č.3 (dle botanického průzkumu Mgr. Bauer, EKObAU, 2009), která není zemědělsky využívána a kde jsou vlhká tužebníková lada s výskytem populace upolínu nejvyššího (*Trollius altissimus*), který je vyhláškou č. 395/1992 Sb. zařazen mezi ohrožené druhy rostlin. Další přírodně významnější partii jsou břehové porosty lemující Ždírnický potok a zbytek lužního lesa v lokalitě označené v botanickém průzkumu jako č.2 (příloha 3). Jiné chráněné druhy rostlin nebyly v lokalitě DP a v navazujícím okolí nalezeny.

- období těžby

DP je navržen na lučních porostech. Vlivy na flóru v lokalitě DP a na navazujících plochách lze rozdělit na přímé a nepřímé. Záměr přímo ovlivní dotčený kulturní luční porost, neboť si vyžádá skrývku kulturních vrstev půdy, čímž **dojde ke zničení stávajícího vegetačního krytu lučního porostu. To je nevratná změna významného krajinného prvku - údolní nivy, nápravná opatření neexistují.** Těžba nezasáhne přímo břehové porosty Ždírnického potoka, nevyžádá si kácení lesních dřevin ani dřevin rostoucích mimo les - bude ukončena 3 m od horního okraje břehu potoka a 7 m od lesních pozemků (příloha 4). V místech kontaktu s břehovým porostem budou mechanické práce ukončeny minimálně 2,5 m od paty kmene dřeviny.

DP zahrnuje i přírodě blízkou lokalitu označenou botanickým průzkumem (firma EKObAU, 2009) jako č. 2, zde by si těžba vyžádala zničení dřevinného porostu olší a stávajících biotopů zbytků lužního lesa. Z důvodu významného vlivu těžby na tuto lokalitu je navržen zákaz těžby v této lokalitě tj. na těžebním poli č. 2. Mohly by se zde projevit i nepřímé vlivy spočívající především v možné změně hydrologických podmínek. Podle hydrogeologického posouzení záměru (RNDr. I.Koroš, 2009) může vlivem těžby v DP dojít k poklesu hladiny podzemní vody. To může mít za následek změnu fytoecologického složení hlavně mokřadních společenstev. I z tohoto důvodu je zapotřebí zajistit, aby těžba neovlivnila výše uvedené přírodně cennější porosty v 2. těžebním poli mezi Ždírnickým potokem a polní cestou (část lokality č. 2 dle botanického průzkumu EKObAU, 2009) a také porosty oddělené od DP přítokem pramenných vývěřů do potoka (lokalita č. 3 dle botanického průzkumu EKObAU, 2009) (příloha 3).

Lokalita č.3, tj. vlhká tužebníková lada s výskytem zvláště chráněného druhu upolínu nejvyššího (*Trollius altissimus*) oddělená od DP bezejmenným přítokem, potokem a komunikací, není sice zahrnuta do navrženého DP, ale podle výše uvedeného hydrogeologického posouzení vlivů záměru lze předpokládat, že vlivem těžby může dojít ke snížení hladiny podzemní vody až o 0,5 m s tím, že na lokalitě s výskytem upolínů tomuto poklesu bude pravděpodobně bránit voda proudící korytem potoka a korytem přítoku z pramenných vývěřů z lesního porostu. Kdyby ale přesto

došlo ke snížení hladiny podzemní vody, mohlo by to ovlivnit vegetační podmínky na této lokalitě č.3 s nepřímým vlivem na zde nalezený zvláště chráněný druh.

Mezi možná obecná ohrožení společenstev vlhkých tužebníkových lad lze zařadit především odvodnění, eutrofizaci a zarůstání. Podle výše zmíněného botanického průzkumu již nyní na této lokalitě č. 3 dochází k jejímu vysychání a degradaci, lemy lada jsou ruderalizované. Biotop vlhkých tužebníkových lad v této lokalitě není velký. Bez provedení náležitého managementu může dojít k postupnému zarůstání porostu upolínu na okrajích lokality přítomnými maliníkem (*Rubus idaeus*) či invazivní chřasticí rákosovitou (*Phalaris arundinaceae*) a také pokračující přirozenou sukcesí olšiny z břehového porostu, ze zbytku lužního lesa. Vzhledem k velikosti plochy může dojít v horizontu několika málo let s velkou pravděpodobností k zániku výskytu tohoto chráněného druhu v biotopu. Management k zachování výskytu upolínu nejvyššího je proto vhodné zahájit v dohledné době a může být předmětem kompenzačních opatření, která by měla být realizována v následující vegetační sezóně po vyhlášení DP. Management pro tento druh v dané lokalitě může spočívat v provádění kosení celé lokality v pozdním letním období (tzn. srpen) 1 x za několik let (jako optimální doba regulačního managementu pro tužebníková lada je v literatuře uváděna 5-7 let) s tím, že je nutné veškerou pokosenou biomasu vyhrabat a odvézt mimo lokalitu a např. využít ke kompostování. Při takto prováděném zásahu a zajištění dostatečného zvodnění lokality lze zachovat vhodné podmínky pro místní populaci tohoto chráněného druhu. Lepší zvodnění lze zajistit realizací opatření navrženého v hydrogeologickém posouzení, tj. zřízením hydraulické bariéry v předpolí lokality nebo také v posílení pramenných přítoků z lesních porostů, kterými je lokalita dotována. Toto opatření lze považovat za kompenzační, protože bylo v hydrogeologickém posouzení navrženo pouze v případě prokázání snižování hladiny podzemní vody vlivem těžby. V rámci kompenzace bude provedeno před zahájením těžebních prací bez nutného prokazování vlivů těžby na hydrologické podmínky lokality. Uplatněním selektivního kosení porostu s ponecháním fertilních jedinců upolínu nejvyššího může napomoci k oživení populace lepšími podmínkami pro vysemenění. Těžba v blízkosti vlhkých tužebníkových lad bude trvat dle předloženého návrhu 1 těžební cyklus tj. 2 roky (od vyhloubení těžební jámy po technickou rekultivaci prostoru). Z hlediska možného ovlivnění delším otevřením těžební jámy je vhodné zkrátit těžbu na tomto místě na 1 rok. Eutrofizaci, jejímž zdrojem je hospodaření na okolních lučních a lesních pozemcích, nelze účinně zabránit.

Neošetřované deponie skryvkových zemin mohou být zdrojem šíření ruderálních plevelných druhů, a to především invazivních druhů. Z tohoto důvodu je vhodné deponie zúrodnitelných půd ošetřovat pravidelně proti plevelům mechanickými způsoby a vhodnými druhy herbicidů, které nebudou klasifikovány jako nebezpečné životnímu prostředí.

Doporučení pro fázi projektové přípravy:

- při vyhlášení DP zakázat těžbu ve vyznačeném 2. těžebním poli (tj. v DP mezi polní cestou a Ždírnickým potokem, kde jsou nyní porosty olše)
- terénní zásahy do západního okraje 1. těžebního pole DP navrhovat max. do vzdálenosti **20 - 30 m (ČIŽP požaduje 50 m !)** od okraje břehových porostů Ždírnického potoka u lokality s upolínou, tj. 20 - 30 m od pramenného přítoku Ždírnického potoka
- zkrátit dobu těžby v blízkosti lokality upolínu nejvyššího na 1 rok

➤ pokud bude odstup od vyhlášení DP a zahájením řízení o povolení hornické činnosti delší jak 3 roky, provést před vydáním souhlasu s hornickou činností a s POPD, tzn. před zahájením vlastní těžby, biologické hodnocení celé lokality a navržená opatření, která budou vycházet ze skutečného stavu v době zahájení těžby, zpracovat do podmínek POPD

Pro minimalizaci vlivů z těžební činnosti jsou navržena tato opatření:

- nezasahovat na plochu lokality č. 3 (prostor tužebníkových lad) a č. 2 (porost olšin) např. pojezdem automobilů či zařízeními pro hornickou činnost
- po celou dobu provádění hornické činnosti (tj. od přípravy k dobývání až po ukončení rekultivace) zajistit ekologický dozor nad těžbou osobou, která bude schválena příslušným orgánem ochrany přírody, a která bude autorizována pro provádění biologického hodnocení podle zákona č. 114/1992 Sb., nebo odborným pracovníkem AOPaK, z ekologického dozoru budou vypracovávány kvartálně zprávy, které budou zasílány příslušným orgánům ochrany přírody (MěÚ Trutnov a KÚ Královéhradeckého kraje)
- v rámci ekologického dozoru nad těžbou provádět každoročně také odborný fytoecologický monitoring plochy vlhkých tužebníkových lad s výskytem upolínu nejvyššího
- realizovat opatření doporučená ekologickým dozorem s vědomím příslušného orgánu ochrany přírody k omezení možných vlivů na přírodní složky životního prostředí
- deponie zúrodnitelných půd ošetřovat pravidelně proti plevelům mechanickými způsoby či vhodnými druhy herbicidů, které nebudou klasifikovány jako nebezpečné životnímu prostředí a budou na seznamu povolených přípravků k ochraně rostlin

Kompenzační opatření:

- **před zahájením těžby v DP (po vydání povolení k hornické činnosti)** realizovat navržené opatření z hydrogeologického posouzení (RNDr. Koroš, 2009) k úpravě hydrických podmínek, tzn. na bázi ložiska v blízkosti sondy P-2 vyhloubit rýhu o šířce cca 0,5 - 1 m, rýhu zasypat jemnozrnným (méně propustným) materiálem ze skrývek nebo z výplavu předchozích fází těžby
- již od vyhlášení DP (tj. v první vegetační sezóně po vyhlášení DP) až po ukončení rekultivace (tj. navrácení pozemků do ZPF) oznamovatel finančně zajistí odborný management lokality tužebníkových lad s výskytem upolínu nejvyššího, tj. zajistí ruční kosení celé této lokality 1 x 5 let s vyhrabáním a odvozem veškeré pokosené biomasy mimo lokalitu
- kosení je vhodné provádět v pozdním létě, tj. v srpnu
- pro oživení populace upolínu nejvyššího je vhodné vynechání kosení fertilních, plodonosných, jedinců tohoto druhu k lepšímu vysemenění

- období rekultivace

Rekultivace bude prováděna průběžně v pravidelném cyklu dotěžení jámy, postupným zavážením jednotlivými vrstvami podloží a kulturních vrstev půdy při zachování původního horizontu. Tím by mělo být zajištěno zachování stejných hydrologických podmínek lokality. Terén bude zarovnan, bude provedena biologická rekultivace a následně bude plocha oseta travní směsí. Z hlediska urychlení vhodné skladby lučního porostu je vhodné použití speciální travní směsi pro podhorské vlhké nivní louky. Je zřejmé, že nedojde k úplné obnově stávajícího stavu, který ale v současnosti také nemá optimální skladbu porostu vlhkých nivních luk.

Použití herbicidu k potlačení zvýšeného výskytu plevelů při disturbanční činnosti musí odpovídat danému prostředí, které je zde silně zvodnělé a může zde dojít i u kontaktního typu herbicidu ke styku s vodním prostředím. Z tohoto důvodu je

nutné použít herbicid, který není klasifikován jako nebezpečný životnímu prostředí dle nabídky povolených přípravků daného roku použití.

Pro minimalizaci vlivů při rekultivaci jsou navržena tato opatření:

- při rekultivaci budou ukládány jednotlivé vrstvy podloží ve stejném sledu jako v původním půdním horizontu (tj. nejdříve přetříděné granátonosné horniny, nadloží, skrývkový materiál a kulturní vrstvy půdy)
- pro potlačení plevelů používat povolené přípravky k ochraně rostlin, které nebudou klasifikovány jako nebezpečné životnímu prostředí
- pro konečné osetí technicky a biologicky zrekultivované plochy použít speciální luční směs pro vlhké nívné louky

Vlivy na faunu

Podle provedených zoologických průzkumů byly přímo na lokalitě záměru pozorovány 4 zvláště chráněné druhy a v širší lokalitě záměru celkem 13 zvláště chráněných druhů živočichů. Převaha eurytopních a adaptabilních druhů bezobratlých živočichů na zájmové lokalitě ukazuje na střední až silnější antropogenní ovlivnění zájmového území.

• Období těžby

Realizací záměru dojde v rámci navrženého DP k dočasnému zničení biotopů, přičemž se nejedná o ojedinělé biotopy, které by v širší lokalitě zcela zanikly. Vzhledem k dostatku lučních porostů v přímé návaznosti nedojde k významnému ovlivnění biodiverzity v lokalitě. Pro faunu, která bude muset v důsledku disturbanční činnosti opustit lokalitu záměru se v okolí nachází dostatek vhodných biotopů stejného typu. Realizací záměru nedojde k úplné likvidaci žádného živočišného druhu, pozorované druhy obývají širší areál. Záměr bude působit v lokalitě cca 10 let, těžba bude probíhat vždy lokálně cca na ploše 0,2 ha, i když nakonec dojde k disturbanci na celé ploše DP s výjimkou 2. těžebního pole.

Z hlediska živočišných populací je zde nutné rozlišit druhy a populace, které jsou přímo vázány na pozemky, kde bude probíhat těžba a kde dojde ke zničení vegetačního pokryvu a druhy, které budou donuceny opustit tuto lokalitu. Dále živočišné druhy, které se na lokalitě vyskytují pouze z důvodu lovu či sběru potravy, migrace nebo osidlují okolní biotopy. Záměr bude znamenat především dočasný úbytek vhodných biotopů, ale ne v zásadní míře, zasažen bude vždy jen malý podíl populace. Z tohoto hlediska půjde většinou o mírně negativní vliv na zjištěné druhy živočichů s obecnou ochranou. Živočišné druhy, které lokalitu náhodně navštěvují nebo osidlují okolní biotopy budou záměrem také dotčeny. Pro tyto druhy bude těžba působit rušivě, disturbančně. Budou ovlivněny především zvýšenou úrovní hlučnosti prostředí.

Co se týče působení hluku, tento bude proměnlivý, nestálý. Jako přijatelná hladina hluku je v literatuře považována hladina 50 dB (především pro obratlovce a ptactvo). Podle hlukových map akustického posudku bude hluková zátěž vyvolaná provozem dosahovat v blízkosti třídící linky 65 dB, se vzdáleností od linky a centra těžby bude hluk klesat a na většině plochy DP a sousedících lesních pozemcích bude hluková hladina 50 dB a nižší. Rušivé činnosti se budou měnit v čase. Běžné

živočišné druhy se dokáží adaptovat na změnu podmínek, pokud zjistí, že pro ně nejsou spojeny s přímým nebezpečím. Hlukem by populace živočichů neměly být ohroženy, spíše budou omezeny prostorově. Některé druhy se adaptují na nové podmínky, některé se přesunou do klidnějších částí lučního a lesního porostu a břehových partií.

Přímo při těžbě může dojít také ke zranění či úhynu v souvislosti se zvýšenou dopravou po cestě a druhů bezobratlých živočichů vázaných na pozemky, kde bude probíhat těžba. Výskyt zvláště chráněných druhů živočichů je vázaný především na lesní a břehové porosty, které budou bez přímého zásahu, většina pozorovaných zvláště chráněných druhů se nacházela mimo lokalitu záměru v dostatečné vzdálenosti.

Pro určení významnosti vlivů na jednotlivé pozorované či předpokládané zvláště chráněné druhy živočichů byla zvolena běžně používaná stupnice při posuzování vlivů na jednotlivé druhy:

- 2 Významně negativní vliv - jde o významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část, významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu,
- 1 Mírně negativní vliv – což znamená omezený, mírný či nevýznamný negativní vliv, nevylučuje realizaci záměru, neboť se jedná o mírně rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu, mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Vliv je možné někdy vyloučit navrženými zmírňujícími opatřeními.
- 0 Nulový vliv – záměr nemá žádný prokazatelný vliv
- +2 Významně pozitivní vliv na stanoviště či populaci druhu, významné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu

Největší vlivy bude mít záměr na živočišné druhy, které nemohou lokalitu opustit, jedná se především o půdní a epigeickou faunu. Postupný zábor ploch pro těžbu může poskytnout dostatečný prostor pro přesun některých živočišných druhů. Dojde k dočasnému snížení rozlohy ploch teritorií některých živočichů, budou omezeny hnízdní možnosti v blízkosti záměru z důvodu zvýšené hlučnosti. Lokálně může docházet k zásahům do míst reprodukce některých živočichů. Vlivy byly podrobněji zpracovány pouze u chráněných druhů, pro živočichy požívající obecné ochrany ze zákona.č. 114/1992 Sb., bude znamenat záměr dočasné působení přímých i nepřímých vlivů s tím, že v okolí záměru je dostatek vhodných lokalit a nedojde tudíž k výraznějšímu ovlivnění biodiverzity území.

Bezobratlí:

Biologickým průzkumem širší lokality záměru byly nalezeny dva druhy chráněných druhů brouků. Oba druhy jsou eurytopní, tj. druhy, které nemají žádné zvláštní nároky na charakter a kvalitu prostředí, původně vázané na přirozené nestabilní, měnící se stanoviště, stejně jako druhy, které obývají silně antropogenně ovlivněnou, tedy poškozenou krajinu. Výskyt těchto druhů je v této oblasti běžný, záměr nezničí veškeré vhodné biotopy, vzhledem k malé potenciálně zasažené populaci lze označit vliv záměru na tyto druhy jako mírně negativní z důvodu plošného úbytku vhodných biotopů a částečného zásahu do biotopu. Oba druhy jsou obecně ohroženy chemizací a mizením vhodných biotopů, žijí na půdě - patří mezi půdní faunu, často pod kameny, na okraji polí a pastvin. Jde o poměrně hojné druhy v širší lokalitě, těžbou v navrhovaném DP nedojde k významnému ovlivnění populace

tohoto druhu v lokalitě. Okraje lesů s jejich nejčastějším výskytem zůstanou těžbou nedotčeny.

- prskavec menší (*Brachinus eximius*) - ohrožený druh dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., - (mírně negativní vliv - dočasný zásah do biotopu, dočasný plošný úbytek vhodných biotopů)
- prskavec větší (*Brachinus crepitans*) - ohrožený druh dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. - (mírně negativní vliv - dočasný zásah do biotopu, dočasný plošný úbytek vhodných biotopů)

Obojživelníci:

Přímo na lokalitě záměru nebyl nalezen žádný druh obojživelníků. Což svědčí o nedostatečně provedeném průzkumu!! Na širší lokalitě byly pak pozorovány 3 druhy obojživelníků, z toho 2 druhy jsou zvláště chráněnými druhy podle vyhlášky 395/1992 Sb., ale i třetí druh obojživelníka, který není chráněný právním předpisem je důležitý jako bioindikátor přírodního stavu území. **Na lokalitě záměru nebyla prokázána migrační trasa migrujících druhů obojživelníků (tj. ropuchy obecné a skokana hnědého) (viz Doplnění informace o výskytu a pohybu obojživelníků v lokalitě záměru RNDr. J.Veselý, 19.11.2009, příloha Doplnění č.1 dokumentace EIA). Biologické posouzení lokality (RNDr.Jiří Veselý, 15.11.2008 - příloha Dokumentace EIA),** jehož součástí byl i průzkum výskytu obojživelníků, neuvádělo konkrétní umístění výskytu (pouze typ přírodního prostředí) jednotlivých druhů obojživelníků, to posléze doplňuje autor tohoto průzkumu ve výše uvedeném doplnění, včetně zákresů do mapy.

Vzhledem k zásahu do nivní louky a snahy o navrácení původních hydrologických podmínek nejsou navrhována kompenzační opatření jako např. vytvoření zvodnělých depresí v mokřadech, která často v souvislosti s těžbou mohou zlepšit podmínky pro výskyt a rozmnožování obojživelníků. Některé druhy obojživelníků se často vyskytují v pískovnách i v období aktivní těžby.

ropucha obecná (*Bufo bufo*) - ohrožený druh dle vyhlášky č.395/1992 Sb. - (nulový vliv)

Tento druh nebyl nalezen přímo v lokalitě záměru, ani v navazujících plochách. Byl nalezen na plochách č. 1, 2 a 3 dle obr. "Situace širšího posuzovaného území" jež tvoří přílohu č. 4 Doplnku č. 1 Dokumentace EIA. Tyto plochy jsou ve vzdálenosti více jak 400 m od posuzované lokality bez možnosti přímého či nepřímého ovlivnění tohoto druhu. **Trdliště tohoto druhu nebylo v lokalitě ani její blízkosti nalezeno. Ani být nalezeno nemohlo, vzhledem k tomu, že zoologický průzkum byl prováděn až po období rozmnožování. Pro uvedení přesných informací a vyhodnocení situace by musel být průzkum proveden v době rozmnožování obojživelníků, což se nestalo.**

Ropucha obecná klade vajíčka nejčastěji do litorálního pásma do hloubky 2-4 cm, ale i v hlubokých tůních. Častý je synantropní výskyt tohoto druhu. Případné střety záměru s migrujícími jedinci (např. v blízkosti vodního toku, kde zůstane zachováno břehové pásmo) nemohou významněji ovlivnit hustotu populace.

- čolek obecný (*Triturus vulgaris*) - silně ohrožený druh dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. - (nulový vliv)

Tento druh byl také nalezen mimo lokalitu záměru (na lokalitě č. 3 dle přílohy č. 4 k Doplnku č. 1 Dokumentace EIA) a mimo vodní prostředí v pozdním létě. U pozorovaného jedince nebylo možné identifikovat vodní prostředí, kde pravděpodobně trávil většinu období roku. **Trdliště nebylo zjištěno. A ani v pozdním létě, kdy byl průzkum prováděn, zjištěno být nemohlo.** Tento druh žije především v nížinných polohách, v podhůří bývá početně slabší. Vyhledává mělké, trvalé i periodické tůně, hlubší kaluže, běžný je jeho výskyt v lomech i v pískovnách. Vzhledem k tomu, že tento druh nebyl lokalizován v zájmovém území záměru, nelze konstatovat přímý vliv na jeho populaci v místě. Záměr nebude zasahovat do vodního prostředí potoka.

- skokan hnědý (*Rana temporaria*) - není zvláště chráněným druhem - (mírně negativní vliv - nepřímý zásah do biotopu, možný zásah do migrační trasy)

Tento druh není chráněný zákonem a po ropuše obecné se jedná o druhou nejběžnější žábu v ČR. Jde o lesní druh, který je vysoce adaptabilní, a to jak chováním, tak i vzhledem. Rozmnožuje se v malých tůních, periodických nádržích, místech s delší periodou zvodnění apod. Druh byl na širší lokalitě zjištěn mimo vodní prostředí, jeho trdliště bylo zjištěno mimo lokalitu záměru (v olšině v blízkosti zemědělského objektu u východního okraje lokality záměru). Vzhledem k umístění trdliště a konfiguraci terénu nelze s jistotou předpokládat přímý vliv záměru na případnou migraci skokana hnědého k trdlišti. Případné střety záměru s migrujícími jedinci ale nemohou významněji ovlivnit hustotu populace, a to především díky charakteru zásahu a jeho dočasnosti. Vzhledem k uváděné sezónnosti záměru (zahájení těžby cca 15.3. - ukončení 15.11. každého roku těžby) lze při případné migraci tohoto druhu přes dotčené pozemky záměru učinit včasná opatření, tzn. transfer migrujících jedinců. V navržených opatřeních byl doporučen ekologický dohled nad těžbou, který by měl zajistit zjištění konkrétního stavu a navrhnout vhodná opatření, odpovídající skutečné situaci v tom kterém roce.

Plazi:

Z hlediska možného ovlivnění plazů lze konstatovat obecně mírně negativní vliv (úbytkem volných ploch, malá početnost potenciálně dotčené populace jednotlivých druhů, větší hlukové zatížení lokality). Okraje lesa a vodní tok nebudou těžbou přímo dotčeny. Vzhledem k dočasnosti těžby nejsou navrhována žádná kompenzační opatření. V případě možného dotčení biotopů těchto druhů je doporučena konzultace s pracovníky AOPaK či provedení biologického hodnocení v době schvalování POPD, tedy v době před zahájením těžby. V širší lokalitě záměru jsou stanoviště vhodná pro výskyt běžných druhů plazů:

- ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) - silně ohrožený druh dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. - (nulový vliv)

Jedná se o nejběžnější druh ještěrky v Čechách, je to teritoriální druh. Vyskytuje se na březích potoků, v lomech, pískovnách, rumišťích, nevyhledává podmáčené půdy a mokřady. V širší lokalitě záměru byl pozorován 1 exemplář (na lokalitě č. 4 dle přílohy č. 4 k Doplnku č. 1 Dokumentace EIA) v dostatečné vzdálenosti od lokality záměru.

- ještěrka živorodá (*Lacerta vivipara*) - silně ohrožený druh dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. - (mírně negativní vliv - možný zásah do biotopu)

Tento druh vyhledává vlhké a stinné prostředí v podhorských až horských polohách, není vyhraněně teritoriální, vytváří domovské okrsky a jeho výskyt je dokladován v širší lokalitě. Biotop tohoto druhu byl nalezen také přímo na okraji lokality záměru (vyznačení biotopu v příloze č. 3 k Doplnku č. 1 Dokumentace EIA). Jedná se o okraj louky a lesního porostu, kde prochází navržená hranice DP. Z tohoto důvodu je nutné v rámci dalšího stupně projektové dokumentace (POPD) na základě posudku Agentury ochrany přírody a krajiny (či provedeného biologického hodnocení) zpracovat opatření k zabránění zásahu do biotopu či k minimalizaci vlivů těžby na biotop tohoto druhu. **Je možné vytvořit náhradní biotop mimo dosah těžby nebo přemístit jedince na náhradní, vhodnou stávající lokalitu. Z pohledu ochrany druhu zcela nelogické řešení. Přemístění druhu jinam nic neřeší. Podstatou je ochrana stanovišť s přirozeným výskytem. Tento projekt však usiluje o jejich devastaci.**

V případě vytvoření náhradní lokality budou její výběr a podmínky zřízení konzultovány s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR. Vzhledem k dočasnosti vlivu a umístění biotopu druhu, kdy je možné omezit invazivní zásah těžby do biotopu, a velikosti populace lze hodnotit vliv záměru jako mírně negativní, a to také v kontextu toho, že v okolí se nachází vhodné lokality pro tento druh. Nepřímé vlivy lze spatřovat ve zvýšené hlučnosti záměru a zvýšeném pohybu mechanismů v lokalitě. Opět se jedná o dočasné vlivy, které by neměly způsobit významnější ovlivnění či dokonce zánik populace v širší lokalitě.

- užovka obojková (*Natrix natrix*) - ohrožený druh dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. - (mírně negativní druh - dočasné zmenšení potravního biotopu)

Tento druh je naším nejhojnějším hadem, který se vyskytuje v místech, kde jsou vodní plochy, lomy, pískovny, tůně apod. Přímě na lokalitě záměru nebyl pozorován, ale může zde být jeho potravní biotop, vzhledem k charakteru a dočasnosti záměru lze konstatovat možný mírně negativní vliv na tento druh.

Ptáci:

Nedojde k likvidaci žádného biotopu ptáků, který by se v blízkém okolí nevyskytoval. Z tohoto hlediska půjde většinou o mírně negativní vliv na zjištěné druhy zvláště chráněných ptáků a dalších druhů ptáků, které mají obecnou ochranu ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Většina pozorovaných druhů se zde vyskytuje z důvodu lovu, je možné, že přestanou tyto plochy dočasně využívat, což ale nemůže ovlivnit jejich výskyt v širším území či velikost populace. Všechny druhy ptáků požívají obecnou ochranu ze zákona č. 114/1992 Sb. Pozorované druhy ptáků nejsou úzce vázány na navržený dobývací prostor, navíc těžba bude časově omezená. Možné vlivy na zvláště chráněné druhy ptáků:

- čáp bílý (*Ciconia ciconia*) - ohrožený druh dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. - (nulový vliv)

V rámci provedeného biologického průzkumu byl konstatován jeho možný výskyt v nivě vodního toku s vlastním vodním tokem a na pastvinách a loukách. Tento druh v lokalitě ani v její blízkosti nehnízdí. Může být nevýznamně ovlivněn dočasným zmenšením plochy potravního biotopu.

- čáp černý (*Ciconia nigra*) - silně ohrožený druh dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. - (nulový vliv)

V rámci provedeného biologického průzkumu byl konstatován jeho možný výskyt na okrajích lesních porostů. V lokalitě ani v její blízkosti nehnízdí. Může být nevýznamně ovlivněn dočasným zmenšením plochy potravního biotopu.

- jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*) - ohrožený druh dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. - (nulový vliv)

Byl zjištěn při přeletu. Záměrem nebude přímo dotčen, pouze dočasným, nevýznamným zmenšením volných ploch.

- ledňáček říční (*Alcedo atthis*) - ohrožený druh dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. - (mírně negativní vliv - možný zásah do biotopu)

Těžba nebude zasahovat do břehů vodního toku. Břehy vodního toku zůstanou v současném stavu, nebude docházet k jejich úpravám. Před zahájením prací je nutné provést v období hnízdění kontrolu úseku z důvodu zjištění hnízdní nory v aktuálním období. V případě zjištění hnízdní nory, je nutné instalovat dvě náhradní hnízdní nory (umělé nory) ve vhodné lokalitě mimo záměr. Realizace těžby potom nesmí probíhat v hnízdním období ledňáčka říčního.

- vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*) - ohrožený druh dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. (nulový vliv)

Byla pozorována při lovu v okolí lokality v lokalitě nehnízdí, jde o synantropní druh, záměrem nebude ovlivněn.

Savci:

Záměr nebude mít významnější přímý vliv na savce žijící v širší lokalitě záměru. Přímou v lokalitě záměru nebyl pozorován žádný druh zvláště chráněného savce. Významnější mohou být nepřímé vlivy ze zvýšené hluchosti, která by však v okolí těžby a navazujících lesních či lučních porostech neměly být vyšší jak 50 dB.

- veverka obecná (*Sciurus vulgaris*) - ohrožený druh dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. (nulový vliv)

Byl pozorován mimo lokalitu záměru. Záměr nebude znamenat žádný zásah do porostů dřevin v lokalitě a na navazujících pozemcích, z tohoto důvodu přímo neovlivní biotop tohoto chráněného druhu, který se dle provedeného biologického průzkumu v širší lokalitě záměru vyskytuje. Nepřímou může být tento chráněný druh ovlivněn zvýšenou hluchostí lokality, jde o druh adaptabilní a lze konstatovat, že záměr může mít pouze mírně nepříznivý, dočasný vliv na populaci tohoto druhu v širší lokalitě.

Chybí další chráněné a ohrožené druhy, které byly zaznamenány na lokalitě , průzkum je nedostatečný, nebyl prováděn celou sezónou.

Doporučení pro fázi projektové přípravy:

- v rámci dalšího stupně projektové dokumentace (POPD) na základě posudku **či konzultace** Agentury ochrany přírody a krajiny (či provedeného biologického hodnocení) zpracovat opatření k zabránění zásahu do biotopu ještěrky živorodé či k minimalizaci vlivů těžby na biotop tohoto druhu. Je třeba vytvořit náhradní biotop mimo dosah těžby nebo přemístit jedince na náhradní, vhodnou **stávající** lokalitu. V případě vytvoření náhradní lokality budou její výběr a podmínky zřízení **také** konzultovány s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR.

- požádat příslušný orgán ochrany přírody o povolení výjimky ze zákazu pro zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů podle zákona č. 114/1992 Sb.

Pro minimalizaci vlivů těžby jsou navržena tato opatření:

- těžbu realizovat po vydání potřebných souhlasů z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů podle zákona č. 114/1992 Sb.
- po celou dobu provádění hornické činnosti (tj. od přípravy k dobývání až po ukončení rekultivace) zajistit ekologický dozor nad těžbou osobou, která bude schválena příslušným orgánem ochrany přírody a která bude autorizována pro provádění biologického hodnocení podle zákona č. 114/1992 Sb., nebo odborným pracovníkem AOPaK, z ekologického dozoru budou vypracovávány kvartálně zprávy, které budou zasílány příslušným orgánům ochrany přírody (MěÚ Trutnov a KÚ Královéhradeckého kraje)
- před zahájením prací je nutné provést v období hnízdění kontrolu úseku z důvodu zjištění hnízdní nory v aktuálním období. V případě zjištění hnízdní nory **ledňáčka říčního**, je nutné instalovat dvě náhradní hnízdní nory (umělé nory) ve vhodné lokalitě mimo záměr. Realizace těžby potom nesmí probíhat v hnízdním období ledňáčka říčního.

Významnost vlivů spojených s těžbou a rekultivací: malý až středně silný vliv (možnost ovlivnění biotopu chráněných druhů), zhoršení, dlouhodobý. **Nesrozumitelné! Je vliv malý, nebo se jedná o dlouhodobé zhoršení??**

Riziko irreverzibility: střední

8. Vlivy na ekosystémy

Každá činnost v přírodě musí být výsledkem řešení kompromisů protože kontakt, nikoli však konflikt s ekosystémy, vždy nastane. **A proč se musí těžební činnost vůbec se všemi kompromisy vykonávat?? Těžba není nezbytná, dokonce je zbytečná a přinese jen zhoršení stavu přírody i životního prostředí obyvatel. Stojí za to tato rizika podstupovat kvůli zisku 3 osob, které celý záměr těžby vymysleli??** Avšak v případě dodržení všech zásad a přesně specifikovaných podmínek ochrany přírody a krajiny při provozu a následkem odstranění stavby, lze negativní vliv této činnosti na jednotlivé ekosystémy minimalizovat.

Nejsou známy další vlivy na ekosystémy, které by v předchozích odstavcích nebyly diskutovány. Při hodnocení nejvhodnějšího způsobu vytěžení ložiska bylo přihlédnuto ke geomorfologickým poměrům na lokalitě, k úložným poměrům, báňským možnostem a k současným požadavkům na ochranu přírody a krajiny. Z uvedených hledisek se jeví jako nejšetnější a báňsky nejpříhodnější vytěžení ložiska v pruzích postupně. Po dotěžení prvního pruhu a řádného urovnání zavezené části bude na tuto plochu přemístěna deponie ornice z předpolí a skrytá ornice ze zbývající části třetího pruhu. Na zbývající ploše zavezené části, nevyužitá pro deponii ornice, bude zahájena rekultivace.

Při dalším postupu těžby bude vždy vyčleněna plocha pro těžbu na další rok a skrytá ornice z uvedené plochy již bude ukládána na vytěženou, zavezenou a urovnanou plochu. Vytěžený prostor bude za postupující těžbou průběžně rekultivován.

Tento přístup umožní minimální devastaci okolní krajiny a umožní ochranu okolních pozemků před účinky dobývání ložiska.

Žádný z významných krajinných prvků "ex lege" (§3 písm.b, zákona č. 114/1992 Sb.) není realizací posuzovaného záměru dotčen. Opakovaně lživá informace – jsou

zde 3 VKP - Ždírnický potok, údolní niva a les. Kromě toho jsou zde vymezeny prvky územního systému ekoligické stability!!!

Agentura ochrany přírody a krajiny ve svém vyjádření k předmětnému území ze dne 12. 11. 2009 doporučuje navíc registraci celého údolí Ždírnického potoka jako významného krajinného prvku, tudíž nejen jako "ex lege"!!

S velkou rezervou ?? A co hluchost a prašnost?? budou splněny limity pro ekosystémy. Blízkost těžebny s konkrétní produkcí emisí nebude znamenat dopady na bylinný, křovinný a lesní porost.

Záměr neznámá vznik dálkového přenosu imisí nebo vznik situací s přímým ohrožením povrchových vod odtokem kontaminovaných vod z areálu dobývacího prostoru do vodoteče. **A co splach jemných částic do Ždírnického potoka a jeho přítoků a tím ovlivnění biotopů vodních organismů?? To vůbec nebylo řešeno!!**

Významným biologickým vlivem může být i ruderalizace území v případě, že plochy zasažené hornickou činností nebudou důsledně rekultivovány. Otevřené plochy jsou totiž vystavovány nástupu ruderálních rostlin a jednoletých plevelů, které mohou znamenat i ovlivnění druhových skladeb okolních fytoocenóz nežádoucí sukcesí. Proto je nutno důsledně rekultivovat všechny plochy zasažené stavebními činnostmi z důvodu prevence ruderalizace dotčeného území a šíření alergenních plevelů.

Vlivy na ekosystémy a VKP

Těžba bude mít vliv na vodní režim nivní louky a souvisejících ekosystémů. Toto ovlivnění nebude významné, neboť nebude znamenat výrazný zásah do režimu proudění mělkých podzemních vod. Těžba bude probíhat až pod úroveň hladiny podzemní vody, jak to, že tedy proudění mělkých podzemních vod nebude výrazně ovlivněno?? Hydrogeologickým posouzením vlivů (RNDr. Koroš, 2009) byla navržena pravidelná kontrola stavu hladin podzemních vod na lokalitě záměru a také byla navržena opatření k omezení poklesu hladiny tak, aby byly co nejvíce zachovány stávající hydrologické poměry, a to jak v období těžby, tak i v období po ukončení rekultivace. **Největší vliv by mohl mít předpokládaný malý pokles hladiny podzemních vod na zbytky lužního lesa a vlhká tužebníková lada (viz vlivy na flóru). Tak bude ten vliv výrazný nebo ne??** Vzhledem k citlivosti mokřadních ekosystémů na jakékoli změny vodního režimu je nutné zajistit minimalizaci změn vodního režimu a využít těžbu k zlepšení vodních poměrů na lokalitě vlhkých tužebníkových lad, kde dochází v současnosti k jejich vysychání.

V průběhu prvních 2 let těžby budou vybudovány 3 mělké pozorovací objekt (sondy P-1, P-2 a P-3) ke sledování změn režimu podzemních vod. Navržení umístění těchto objektů je uvedeno v příloze č. 3 hydrogeologického posouzení (RNDr.Koroš, 2009) s tím, že sonda P-3 by neměla být umístěna na lokalitu tužebníkových lad, aby nedošlo k poškození porostu upolínu. Hloubka sond bude 2-3 m a zasáhnou cca 1 m pod úroveň hladiny podzemní vody (příloha 2).

Na těchto vrtech se bude kvartálně měřit úroveň hladiny pozemní vody s tím, že budou vyhodnoceny hydrogeologem. Nejpozději 1 rok před přiblížením těžby do blízkosti sondy P-2 bude vyhloubena rýha na bázi ložiska o šířce cca 0,5 - 1 m. Tato rýha bude zasypána jemnozrnným (méně propustným) materiálem ze skrývek nebo z výplavu předchozích fází těžby. Tím bude vytvořena hydraulická bariéra, která zamezí zvýšenému odvodňování z prostoru lokality upolínů do těžební jámy. Nadále budou prováděna režimní měření (v kvartálních intervalech) ve vybudovaných sondách (s hloubkou 2-3 m, tj. cca 1 m pod úroveň hladiny podzemní vody) a

průběžně bude hodnocen efekt vybudování této bariéry pro proudění podzemní vody zejména na porost upolínů.

- Období těžby

Navržený DP zasahuje přímo kulturní luční porosty, které mají malý až střední význam z hlediska ekologické stability. Dojde k postupnému zničení vegetačního krytu plochy DP. Záměr těžby je dočasný, po vytěžení ložiska v rámci DP bude celá plocha rekultivována zpět na luční porost. **Ale na odlišných půdních podmínkách a zcela jiné skladby.** Vlivem záměru by při respektování podmínek a realizaci navržených opatření nemělo dojít k výrazné změně. Přímé zásahy do ploch ekologicky stabilnějších (prostor 2. těžebního pole) budou v navazujících fázích projektové přípravy zakázány, tzn. nebude zde probíhat žádná těžba (viz navržená opatření k minimalizaci vlivů na flóru a faunu).

VKP jsou v lokalitě záměru vodní tok, údolní niva potoka a sousední les. **Takže přece jenom jsou tu VKP!!! Je evidentní, že argumenty uváděné v tomto materiálu jsou řazeny účelově, biologický průzkum byl proveden zcela nedostatečně a autoři sami si v jednotlivých částech textu odporují.** Vodní tok a lesní porost nebudou přímo těžbou ovlivněny, záměr nebude pro ně znamenat významný zásah, který by měl nebo mohl mít vliv na jeho ekologicko-stabilizační funkci. Těžba bude ukončena 3 m od horního okraje břehu potoka a 7 m od lesních pozemků. V místech kontaktu s břehovým porostem budou mechanické práce ukončeny minimálně 2,5 m od paty kmene dřeviny. Těžbou bude zasaženo ochranné pásmo lesa, které zahrnuje fakticky celou plochu DP. Sousedící lesní pozemek je ve svahu, ovlivnění vodních poměrů těžbou bude minimální. **Nejvíce bude ovlivněna údolní niva potoka, a to jak ztrátou stávajícího vegetačního povrchu, tak i zásahem do vodního režimu zvodně potoka. Údolní nivy jsou obecně ohroženy zástavbou a zorněním. Záměr bude dočasného charakteru, takže funkčnost údolní nivy bude ovlivněna dočasně a dle hydrogeologického posouzení nevýznamně. Toto tvrzení nemá vůbec opodstatnění, funkčnost údolní nivy bude ovlivněna trvale a výrazně!!!** Podmínkou je také dodržování bezpečnostních opatření při nakládání s ropnými látkami a případnými dalšími látkami nebezpečnými vodám, které by mohly negativně ovlivnit jakost povrchových i podzemních vod. Preventivně musí být vypracován a následně při provozu dodržován "Plán opatření pro případ havárie a zhoršení jakosti vod" podle zákona o vodách a vyhlášky č.450/2005 Sb., který musí být schválen příslušným vodohospodářským orgánem.

Doporučení pro fázi projektové přípravy:

- před schválením POPD požádat příslušný orgán ochrany přírody o souhlas se zásahem do VKP podle zákona č. 114/1992 Sb.

Pro minimalizaci vlivů z těžby jsou navržena tato opatření:

- těžba bude ukončena 3 m od horního okraje břehu potoka a 7 m od lesních pozemků
- v místech kontaktu s břehovým porostem budou mechanické práce ukončeny minimálně 2,5 m od paty kmene dřeviny
- vypracovat pro období těžby "Plán opatření pro případ havárie a zhoršení jakosti vod" podle zákona o vodách a vyhlášky č.450/2005 Sb.

- Období rekultivace

Rekultivace bude probíhat průběžně tj. po ukončení těžby každého bloku zásob, kdy bude provedena likvidace těžební jámy formou zpětného záhozu přetěžených vrstev a překrytím nadložními vrstvami a nakonec kulturními vrstvami půdy (humusem). Tímto bude zachován původní sled uložených zemin. S ročním zpožděním po vytěžení bloku zásob bude zahájena i biologická rekultivace. Nedojde k tomu, že by celá plocha DP byla roztěžena ve stejné době a celá by zůstala bez vegetačního pokryvu. Biologická rekultivace bude ukončena návratem pozemků do ZPF v kultuře trvalý travní porost. Vzhledem k přírodním podmínkám je vhodné konečné osetí speciální luční směsí se zastoupením trav a dvouděložných rostlin pro vlhké nivní louky (viz opatření k minimalizaci vlivů na flóru).

Pro minimalizaci vlivů z rekultivace jsou navržena tato opatření:

- průběžná rekultivace po ukončení každého jednotlivého bloku zásob
- při záhozu těžebních jam dodržovat striktně původní sled půdního horizontu

Vlivy na chráněná území a ÚSES

Záměrem nebude přímo ani nepřímo dotčeno žádné zvláště chráněné území, území soustavy Natura 2000 (tj. Evropsky významné lokality a Ptačí oblasti), u kterých byl i příslušným orgánem ochrany přírody vyloučen vliv. Záměrem nebude dotčen ani žádný přírodní park nebo památný strom.

Lokalita záměru není součástí nadregionálního či regionálního prvku ÚSES. Záměr je v přímé blízkosti místního prvku ÚSES - lokálního biokoridoru Ždírnický potok, který nebude přímo dotčen. Záměr nebude tento lokální biokoridor ani křížit či jinak do něj zasahovat, tzn. nebude vybudována žádná nepropustná bariéra, nicméně dočasně bude disturbancí ovlivněna část nivy potoka. Z hlediska zachování funkčnosti tohoto biokoridoru jsou ve vymezeném generelu ÚSES navržena opatření spočívající především v sekání nivních porostů a bezorebním dosevu. Tato opatření budou dodržována na plochách, kde nebude aktuálně těženo, na funkčnost biokoridoru nebude mít těžba zásadnější vliv. Biokoridory propojují biocentra a umožňují migraci a vzájemné kontakty populací organismů, tzn. že jejich hlavní funkcí je zprostředkovávání biotických informací v krajině. Na rozdíl od biocenter nemusí umožňovat trvalou existenci všech druhů zastoupených společenstev. Vodní toky jsou z hlediska prostupnosti krajiny klíčovými prvky a stejně důležité jsou z tohoto hlediska i jejich litorální lemy a břehové porosty. Vodní tok nebude záměrem narušen, stejně jako zůstanou v dostatečné míře pro zachování funkčnosti biokoridoru zachovány jeho břehové porosty. Záměr bude působit na tento lokální prvek pouze dočasně. Lokální prvky ÚSES nemají ochranná pásma.

Pro minimalizaci vlivů z těžby a rekultivace jsou navržena tato opatření:

- na zbývajících částech DP, kde nebude aktuálně probíhat těžba, sekat luční porost

Významnost vlivů spojených s těžbou a rekultivací: **malý až středně silný vliv (ovlivnění VKP), zhoršení, dlouhodobý**

Riziko irreverzibility: střední

To tedy znamená dlouhodobé a pravděpodobně nevratné změny a zhoršení stavu životního prostředí.

Není zde vůbec řešen vliv na obyvatelstvo a ani nebyly připomínky obce Horní Olešnice a občanského sdružení Pod Rovněmi týkající se tohoto vlivu zodpovězeny a doplněny do dokumentace!!! Nebo budou občané též přeneseni spolu s ještěrkami na náhradní vhodný biotop??

Též nebyly vysvětleny a v dokumentaci opraveny mylné informace týkající se hluchosti, dopravní situace, prašnosti a vlivu na podzemní vody!!!

Znovu upozorňujeme na skutečnost, že nejsou předkládány žádné varianty řešení. Upozorňujeme na skutečnost, že výše v textu je i zpracovatelem dokumentace uvedeno, že vliv na VKP je středně silný a riziko nevratnosti změn střední. Přihlédneme-li ke skutečnosti, že zpracovatel pracuje na objednávku a za peníze případného těžaře, pak lze předpokládat, že skutečné riziko a vliv na prostředí bude reálně ještě větší. Vzhledem ke strategické i společenské malé významnosti těžby pyropu nadále prosazujeme nulovou variantu, tedy nerealizování jakékoliv těžební činnosti v lokalitě.

Doplnění navržených opatření v kapitole IV.

8. Doporučení pro fázi projektové přípravy:

- při vyhlášení DP zakázat těžbu ve vyznačeném 2. těžebním poli (tj. v DP mezi polní cestou a Ždírnickým potokem, kde jsou nyní porosty olše)
- terénní zásahy do západního okraje 1. těžebního pole DP navrhovat max. do vzdálenosti 20 - 30 m od okraje břehových porostů Ždírnického potoka u lokality s upolínou tj. 20 - 30 m od pramenného přítoku Ždírnického potoka
- zkrátit dobu těžby v blízkosti lokality upolínu nejvyššího na 1 rok
- pokud bude odstup od vyhlášení DP a zahájením řízení o povolení hornické činnosti delší jak 3 roky, provést před vydáním souhlasu s hornickou činností a s POPD tzn. před zahájením vlastní těžby, biologické hodnocení celé lokality a navržená opatření, která budou vycházet ze skutečného stavu v době zahájení těžby, zpracovat do podmínek POPD
- před schválením POPD požádat příslušný orgán ochrany přírody o souhlas se zásahem do VKP podle zákona č. 114/1992 Sb. a o povolení výjimky ze zákazu pro zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů podle zákona č. 114/1992 Sb.
- v rámci dalšího stupně projektové dokumentace (POPD) na základě posudku **či konzultace** Agentury ochrany přírody a krajiny (či provedeného biologického hodnocení) zpracovat opatření k zabránění zásahu do biotopu ještěrky živorodé či k minimalizaci vlivů těžby na biotop tohoto druhu. Je možné vytvořit náhradní biotop mimo dosah těžby nebo přemístit jedince na náhradní, vhodnou **stávající** lokalitu. V případě vytvoření náhradní lokality budou její výběr a podmínky zřízení **také** konzultovány s Agenturou ochrany přírody a krajiny **ČR**
- **v rámci dalšího stupně projektové dokumentace (POPD) vypracovat hodnocení vlivu záměru na lesní ekosystém**
- **požádat příslušný orgán ochrany lesů o souhlas s činností v ochranném pásmu lesa**

9. Opatření pro fázi těžby

- nezasahovat na plochu lokality č. 3 (prostor tužebníkových lad) např. pojezdem automobilů či zařízeními pro hornickou činnost
- po celou dobu provádění hornické činnosti (tj. od přípravy k dobývání až po ukončení rekultivace) zajistit ekologický dozor nad těžbou osobou, která bude schválena příslušným

orgánem ochrany přírody a která bude autorizována pro provádění biologického hodnocení podle zákona č. 114/1992 Sb., nebo odborným pracovníkem AOPaK, z ekologického dozoru budou vypracovávány kvartálně zprávy, které budou zasílány příslušným orgánům ochrany přírody (MěÚ Trutnov a KÚ Královéhradeckého kraje)

- v rámci ekologického dozoru nad těžbou provádět každoročně také odborný fytoocenologický monitoring plochy vlhkých tužebníkových lad s výskytem upolínu nejvyššího
- realizovat opatření doporučená ekologickým dozorem s vědomím příslušného orgánu ochrany přírody k omezení možných vlivů na přírodní složky životního prostředí
- deponie zúrodnitelných půd ošetřovat pravidelně proti plevelům mechanickými způsoby či vhodnými druhy herbicidů, které nebudou klasifikovány jako nebezpečné životnímu prostředí a budou na seznamu povolených přípravků k ochraně rostlin těžbu realizovat po vydání potřebných souhlasů z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů podle zákona č. 114/1992 Sb.
- před zahájením prací je nutné provést v období hnízdění kontrolu úseku z důvodu zjištění hnízdní nory v aktuálním období. V případě zjištění hnízdní nory, je nutné instalovat dvě náhradní hnízdní nory **ledňáčka říčního** (umělé nory) ve vhodné lokalitě mimo záměr. Realizace těžby potom nesmí probíhat v hnízdním období ledňáčka říčního.
- těžba bude ukončena 3 m od horního okraje břehu potoka, 7 m od lesních pozemků
- v místech kontaktu s břehovým porostem budou mechanické práce ukončeny minimálně 2,5 m od paty kmene dřeviny
- vypracovat pro období těžby "Plán opatření pro případ havárie a zhoršení jakosti vod" podle zákona o vodách a vyhlášky 450/2005 Sb.
- na zbývajících částech DP, kde nebude aktuálně probíhat těžba, sekat luční porost

10. Opatření pro rekultivaci:

- při rekultivaci budou ukládány jednotlivé vrstvy podloží ve stejném sledu jako v původním půdním horizontu (tj. nejdříve přetříděné granátonosné horniny, skrývkový materiál a kulturní vrstvy půdy)
- pro potlačení plevelů používat povolené přípravky k ochraně rostlin, které nebudou klasifikovány jako nebezpečné životnímu prostředí
- pro konečné osetí technicky a biologicky zrekultivované plochy použít speciální luční směs pro vlhké nivní louky
- průběžná rekultivace po ukončení každého jednotlivého bloku zásob
- při záhozu těžebních jam dodržovat striktně původní sled půdního horizontu

11. Kompenzační opatření:

- **Před zahájením těžby v DP (po vydání povolení k hornické činnosti)** realizovat navržené opatření z hydrogeologického posouzení (RNDr. Koroš, 2009) k úpravě hydrických podmínek tzn. na bázi ložiska v blízkosti sondy P-2 vyhloubit rýhu o šířce cca 0,5 - 1 m. Rýhu zasypat jemnozrnným (méně propustným) materiálem ze skrývek nebo z výplavu předchozích fází těžby
- již od vyhlášení DP (začátek v první vegetační sezóně po vyhlášení DP) až po ukončení rekultivace (tj. navrácení pozemků do ZPF) oznamovatel finančně zajistí odborný management lokality tužebníkových lad s výskytem upolínu nejvyššího tj. zajistí ruční kosení celé této lokality 1 x 5 let s vyhrabáním a odvozem veškeré pokosené biomasy mimo lokalitu,
- kosení je vhodné provádět v pozdním létě, tj. v srpnu
- pro oživení populace upolínu nejvyššího je vhodné vynechání kosení fertilních, plodonosných, jedinců tohoto druhu k lepšímu vysemenění

*RNDr. Petr Peták, CSc.,
Na Hřebenkách 86, 150 00 Praha 5*

Dokumentace vlivů záměru na životní prostředí „Dobývací prostor Horní Olešnice 2“

2. doplněk dokumentace s vypořádáním připomínek

Vypracovala : Ing. Hana Pešková, e-mail: peskova@gmail.com

Spolupracoval : RNDr. Petr Peták, CSc

Praha, červenec 2010

Přílohy :

- 1. Těžební mapa**
- 2. Mapa hydroizohyps**
- 3. Botanické lokality**
- 4. Hranice lesa**
- 5. Shrnutí připomínek**

Přes vyznačené námitky k vypořádání připomínek k uvedené dokumentaci
Za základní střety zejména z hlediska ochrany přírody a krajiny nadále
považujeme:

1. Těžba je situována přímo do potoční nivě, která je významným krajinným prvkem ze zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Pokud by došlo k realizaci těžby, tato potoční niva bude nevratně zničena.
2. Téměř celý těžební prostor leží zároveň v ochranném pásmu lesa, který je též významným krajinným prvkem dle výše zmíněného zákona. Vyřeší se to tak, že se na papíře ochranné pásmo 50m zmenší na 7m!!! A je po problému!!?
3. Územím zároveň prochází lokální biokoridor Ždírnický potok, není respektováno jeho ochranné pásmo ani nejsou navržena taková opatření, která by vyloučila vliv těžby na tento stabilizační prvek ÚSES. V návrhu opatření generelu místních SES je uvedeno, že louky v nivě je nutno sekat, bezorebně obnovovat dosem víceletých a vícedruhových travních směsí. Těžba, kterou dojde k totálnímu zničení vegetačního krytu je logicky s tímto generelem ve střetu.
4. Od lokality chráněného upolínu nejvyššího není těžební prostor oddělen dostatečně širokým ochranným pásmem a není nijak vyřešen předpokládaný nežádoucí pokles vodní hladiny na lokalitě tohoto chráněného druhu.
5. K nežádoucímu ovlivnění biotopu nivní louky, mokřadu, meandrujícího potoka, břehových porostů a lokalit chráněných rostlin a živočichů dojde nejen po dobu těžby plánované na 10 let, ale ve skutečnosti navždy, ani sebelepší rekultivace nedokáže zabránit nevratným změnám.
6. Opakovaně poukazujeme na nedostatečnost v biologickém posouzení lokality a na výskyt dalších vzácných a chráněných druhů živočichů, které nebyly v dokumentaci EIA vůbec uvedeny.
7. Není předložena nulová varianta, ale ani žádná jiná, s menšími limity Dokumentace je zpracována pouze v jediné variantě, a to s ohledem na maximální vytěžení ložiska. Vzhledem k nízké strategické a společenské významnosti těžby pyropu nadále prosazujeme nulovou variantu, tedy nerealizování jakékoliv těžební činnosti v lokalitě.

8. Záměr těžby českých granátů v navrhované lokalitě koliduje s urbanistickou studií obce a je i odmítán obyvateli obce (viz petice).

Závěr:

Obecně je možno považovat způsob zpracování připomínek do studie opět za nedostatečný. Je zde evidentní snaha všechny námitky nadále bagatelizovat nebo problémy odložit. Žadatel opakuje tvrzení použitá v původním připomínkovaném materiálu, aniž by přinesl návrhy nových řešení a postupů. Je zřejmé, že nové informace a postupy přinést nemůže, protože získávání terénních podkladů pro studii bylo tak zeštíhleno (až odbyto), že žádné další relevantní informace zpracovatel k dispozici nemá. Za tohoto stavu se jako optimální jeví poskytnout zpracovateli dostatek času na zevrubné provedení terénních průzkumů v potřebném rozsahu nebo raději rovnou varianta příklonu k nulové variantě řešení problému.